

ΧΕΛΩΝΑ

Κυριακή, 4 Σεπτεμβρίου 2011
4:40 μμ

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

338 Ο Χριστός και ο Ψωμάς

1013 ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ -ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΜΟΣ Α -ΕΡΓΑΝΗ -1965

Pasted from <<https://plus.google.com/u/0/photos/100658132860902129471/albums/5653222216168692801>>

XVI. Τὰς χειρσαίας χελώνας οἱ ἀετοὶ συλλαβόντες εἶτα ἀνω-
θεν προσήραξαν ταῖς πέτραις, καὶ τὸ χελώνειον συντρίψαντες 5
οὕτως ἐξαιροῦσι τὴν σάρκα καὶ ἐσθίουσι. Ταύτη τοι καὶ
Ἀισχύλον τὸν Ἐλευσίνιον, τὸν τῆς τραγωδίας ποιητὴν, τὸν
βίον ἀκούω καταστρέψαι. Ὁ μὲν Ἀισχύλος ἐπὶ τινος πέτρας
καθῆστο, τὰ εἰθισμένα δῆπου φιλοσοφῶν καὶ γράφων· ἄθρξ
δὲ ἦν τὴν κεφαλὴν καὶ ψιλός· οἴηθείς οὖν ὁ ἀετὸς πέτραν 10
εἶναι τὴν κεφαλὴν εἶτα μέντοι κατ' αὐτῆς ἀφῆκεν ἣν κατεῖχε
χελώνην, καὶ ἔτυχε τοῦ προειρημένου τὸ βέλος, καὶ ἀπέ-
κτεινε τὸν ἄνδρα.

449.460 εικονα

VI. Περὶ χελωνῶν θαλακτιῶν.

Αἱ χελῶναι αἱ θαλάσσιαι ἐν τῇ γῇ τίκτουσι.
Τεκοῦσαι δὲ, παραχρῆμα κατέχασαν ἐν τῇ γῇ τὰ
ὡά· εἶτα, ἐπιστρέψασαι ὁπίω εἰς ἡθῆ τὰ ἑαυτῶν,
τῆχονται. Εἰσὶ δὲ εἰς τοσοῦτον λογιστικαί, ὥστε
ἐφ' ἑαυτῶν ἐκλογίζεσθαι τὰς ἡμέρας τὰς τεσσαρά-
κοντα, ἐν αἷς τὰ ἔγγονα αὐταῖς, τῶν ὡῶν συμπαγέ-
των, ζῶα γίνονται. Ἐπιστρέψασαι οὖν αὐταῖς εἰς
τὸν χῶρον, ἐν ᾧ κατέθεντο κρύψασαι τὰ ἑαυτῶν
βρέφη, ἀνώρουσαν τὴν γῆν, ἣν ἐπέβαλον, καὶ κινου-
μένους ἤδη τοὺς περτωτοὺς, καὶ ἔπισθαι δυναμένους
αὐταῖς ἀπάγουσιν.

ΑΡΗΣ ΣΤΟΥΓΙΑΝΝΙΔΗΣ at 10/9/2011 7:23 πμ 9235.9

★ 9158.34 180

180.

Βγάλ' τὴ σκούφια σου καὶ βάρει με.

Ἦρὸς ἐλαττωματίας κατηγοροῦντας τὰ τῶν ἄλλων ἐλαττώματα καὶ ἰδίως,
πρὸς τοὺς ἔχοντας ἐλεφαντίουιν (κασίδαν): ὁμοία ταῖς, 293, 249.

Καλεῖ χελώνη τὰς βόας βραδύποδας.

Για χάρη του σταυραετοῦ γάμα κι εσύ, χελώνα.

Αναφέρεται σ' αυτόν που υπομένει την προσβολή από κάποιον κατώτερο του, διότι την ίδια στιγμή έχει να αντιμετωπίσει μεγαλύτερο κακό.

338

Ὁ Χριστον και ὁ ψωμάς
(Κερασοῦντα Πόντου)

Μίαν ο Χριστον ἐγέντον γυρευός, και ερθεν 'ς ἑνος ψωμα αργαστήριν και ελεγεν' «Πεινώ δόμ μ' ἑναλ λαβάσιν» Ὁ ψωμάς ἐχάτευέν ἄτον, και ο Χριστον ὀπισ' 'κ ἐπήγαινεν' ὀλον ελεγεν' «Ἀς εν για τ' ὄνομα του Θεού.» Ἀς το ειδεν δ ψωμάς πως ὁ γυρευος ἄς σα λόγια κί παίρει, ἐπήρην 'ς σο σέρην τήμ πυ-ρίφτεν, κ' ἐκατέβασέν ἄτον ξυλέας ἄμον βροσ ἦν. Ὁ Χριστον ἀτότες ἐκατάρωσέν ἄτον «Να γίνεσαι σ'ελώνα, και να εγης ἀποιτάν' τοῦ σκαφίδισ σ' και ἀποφκα τήμ πυρίφτεσ σ.» Και ο ψωμάς ἐγέντον σ'ελώνα, και γιατ' ἐκεινο τήν σ'ελώναν λέγουνε και ψωμαν.

338

Παρά ἴωά. Βαλαβάνη (1890). — Παράψραση. Μίαν (φορά) ὁ Χριστός ἐγίνε ζητιάνος και πήγε 'ς ἑνός ψωμά τάργαστήρι και ἔλεγε-«Πεινώ, δὸ μου μια λαγάνα». Ὁ ψωμάς τον ἐδίωχε και ὁ Χριστός" δεν ἐπήγαινε πίσω. Ὀλοένα ἔλεγε: «Ἀς εἶναι για το ὄνομα του Θεοῦ». Σαν ειδεν ψωμάς πῶς ο ζητιάνος ἀπό λόγια, παίρνει στο χέρι το συντραῦλιστρο και του ἐκατέβασε ξυλιες σαν βροχή. Ὁ Χριστός τότες τον ἐκατάρωσθηκε' «Να γίνεις χελώνα, και να εχεις ἀπό πάνω το σκαφίδι σου και ἀπό κάτω το συντραῦλιστρό σου». Καί ὁ ψωμάς ἐγίνε χελώνα, και γι' αὐτό τή χελώνα τή λεν και ψωμά.

Καί κατὰ τον Αισῶπειο μῦθο (154 Halm, 105 και σ. 318 Κορ.), ἡ χελώνα ἀπο την κατάρτα του Δία περιφέρει πάνω της το ἴδιο της το σπίτι.

Χελώνες του Αμαστριανου στην Πόλη

Σύμφωνα με τις βυζαντινές πηγές, ο Αμαστριανός ήταν υπαίθριος χώρος που οριοθετούνταν από ημικυκλικό προστώο και συνδεόταν με τη Μέση οδό περίπου στην τοποθεσία της ροτόντας του Μυρελαίου. Το ημικυκλικό προστώο χωριζόταν από τη Μέση με ευθύγραμμο τοίχο που περιλάμβανε μια πύλη.

Τα Πάτρια (10ος αιώνας) μας δίνουν άλλες ενδιαφέρουσες λεπτομέρειες: Για παράδειγμα, υπήρχαν διάφορα ανάγλυφα και αγάλματα στο προσάυλιο του Αμαστριανού, όπως ο Δίας που οδηγούσε ένα ἄρμα, **χελώνες**, μια προσωποποίηση του ποταμού Λύκου και ένα ανάγλυφο ἑνός ἄνδρα ἀπό την Ἄμαστρη με το δούλο του. Ἐτον 8ο αῖώνα, ἡ ροτόντα πίσω ἀπὸ τὸ προστώο πρέπει να ἦταν ἤδη κατεστραμμένη (κάτι που επιβεβαιώθηκε ἀπὸ τις ἀνασκαφές του 20οῦ αῖώνα) και εἶναι πολὺ πιθανὸ ὅτι ἡ ημικυκλική αὐλή μετατράπηκε σε ἀγορὰ κατὰ την ἐποχὴ ἐκείνη.

18 *Ἀἴξ Σκυρία: Χρῆσιππος φησὶν ἐκὶ τῶν τὰς εὐεργεσίας ἀνατρεπόντων τετάχθαι τὴν παροιμίαν· ἐπειδὴ πολ- λάκις τὰ ἀγγεῖα ἀνατρέπει ἡ αἴξ. Ἄλλοι δὲ φασὶν ἐπὶ τῶν ὀνησιφόρων λέγεσθαι, διὰ τὸ πολὺ γάλα φέρειν τὰς Σκυρίας αἴγας. Μιμνήσκει Πίνδαρος καὶ Ἀλκαῖος.*

Πρβλ. Φράση "ὡπως τα κάνετε να τα φάτε"

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ

[Δείτε το με τα μάτια σας.](#)

43 Οὐ καὶ χελῶναι διὰ μιᾶς πᾶσαι πλέαι· ἐπὶ τῶν διὰ τινος εὐεργετουμένων. Φυσὶ γὰρ ὁπόταν μίε χελώνη πίη, αἱ λοιπαὶ ἀπὸ τῆς οὐράς αὐτῆς πίνουσι. Τὸ οὖν πλέαι ἀντὶ τοῦ πεπληρωμέναι.

15

8. Βέλτιον δὲ προσάγειν καὶ τὰς λεγομένας γερροχελώνας, ἐλαφροτέρας τῶν ῥηθέντων ἐμβόλων καὶ ὁμοιοσχήμους οὔσας, κατασκευαζομένας ἐκ πλοκῆς ἰτείνων βεργῶν νεοτμήτων ἢ ἐκ μυρικής ἢ φιλύρας, ὀξειᾶς καὶ αὐτὰς κατὰ πρόσωπον οὔσας ἄχρι τῆς κατὰ κορυφὴν ῥάχεως.

Screen clipping taken: 19/4/2012 3:11 πμ

Βέλτιον δὲ προσάγειν καὶ τὰς λεγομένας γερροχελώνας, ἐλαφροτέρας τῶν ῥηθέντων ἐμβόλων καὶ ὁμοιοσχήμους οὔσας, κατασκευαζομένας ἐκ πλοκῆς ἰτείνων **βεργῶν** νεοτμήτων ἢ ἐκ μυρικής ἢ φιλύρας, ὀξειᾶς καὶ αὐτὰς κατὰ πρόσωπον οὔσας ἄχρι τῆς κατὰ κορυφὴν ῥάχεως

Ἡρῶνος τοῦ Βυζαντιοῦ Παλιορητικά σ. 40